

Jakość i konkurencyjność

**Rozmowa z
mgr. inż. Wojciechem Wójtowiczem,
pefnomocnikiem dyrektora
ds. jakości i certyfikacji
Instytutu Mechanizacji
Budownictwa i Górnictwa Skalnego.**

Redakcja: Co zmieniło w kwestiach bezpieczeństwa i jakości wyrobów wprowadzenie dyrektyw „nowego podejścia”?

Wojciech Wójtowicz: Podstawowa zasada nowego podejścia jest taka, że na rynek mogą być wprowadzane wyroby wyłącznie bezpieczne, tzn. niezagrażające zdrowiu i życiu oraz mieniu i środowisku naturalnemu. Przepisy odnoszące się do wyrobów wprowadzanych na rynek po raz pierwszy to

wymagania zasadnicze, określone przez dyrektywy nowego podejścia, oraz wymagania szczegółowe, które są określone przez normy zharmonizowane, z tymi dyrektywami. Producent dokonuje więc oceny zgodności wyrobu z wymaganiami zasadniczymi i uszczegółowionymi normami. Po potwierdzeniu zgodności wyrobu z wymaganiami zasadniczymi producent wystawia deklarację zgodności i umieszcza oznakowanie CE na wyrobie. Szczególnym przypadkiem są wyroby budowlane, gdyż bezpieczeństwo obiektu budowlanego określa się przez wymagane cechy poszczególnych wyrobów budowlanych, z których jest zbudowany. Aby lepiej dostosować procesy oceny zgodności wyrobów budowlanych do ich właściwości istotnych z punktu widzenia odbiorcy, UE zastąpiła tzw. dyrektywę budowlaną 89/106/EEC rozporządzeniem 305/2011, przy czym jedną z istotnych zmian jest kryterium oceny właściwości użytkowych wyrobu istotnych odnośnie do określonych zastosowań. Ważnymi zmianami są także wyraźne rozróżnienie producenta od pozostałych podmiotów łańcucha dostaw, np. importerów, dystrybutorów, upoważnionych przedstawicieli, szczególnie w wypadku importu z krajów trzecich, oraz zastosowanie zasady zrównoważonego wykorzystania energii w obszarze wyrobów budowlanych.

Czy certyfikacja wyrobów i systemów zarządzania to dla przedsiębiorców wymóg współczesnej strategii walki konkurencyjnej, czy też dopuszczalna jest jeszcze pewna dowolność?

Należy tu rozdzielić obszar certyfikacji obowiązkowej od obszaru certyfikacji dobrowolnej. Obszar certyfikacji obowiązkowej, a dobrym przykładem jest tutaj obszar wyrobów budowlanych, wynika z przepisów prawa i przedsiębiorca powinien legitymować się certyfikatem dla produkowanych przez siebie wyrobów, aby mógł je legalnie wprowadzić do obrotu. Certyfikaty wydane są przez upoważnione do tego jednostki – notyfikowane lub akredytowane (w zależności od tego, czy certyfikacja dotyczy systemu europejskiego czy krajowego). IMBiGS jest taką jednostką, a certyfikaty są równocześnie potwierdzeniem, że wyroby producenta są bezpieczne i mogą być stosowane przy budowie obiektów budowlanych. Obszar certyfikacji dobrowolnej obejmuje przede wszystkim, choć nie tylko, zagadnienia certyfikacji systemów zarządzania. Tutaj także ważny jest wybór jednostki certyfikującej mającej odpowiednie kompetencje – jednostki akredytowanej. Instytut takie uprawnienia posiada. Wdrożenie i certyfikacja systemu zarządzania świadczą o tym, że zarządzanie zakładem przebiega w sposób dobrze zorganizowany, procesy przebiegające w zakładzie, m.in. proces produkcji, są właściwie nadzorowane, a jakość wyrobu – skutecznie kontrolowana. Wpływa to oczywiście na zmniejszenie liczby reklamacji i ma niewątpliwie wpływ na postrzeganie wyrobu i jego producenta przez użytkownika produktu. Konkurencyjność producenta na rynku to nie tylko niska cena wyrobu, ale także jego jakość.